

2024

Книги-ювіляри
українських письменників

5

років з часу публікації
повісті-казки

Галини Вдовиченко

«36 і 6 котів-компаньйонів» (2019)

Самотнім бабусям і дідусям, що живуть у старечому будинку, потрібні помічники. А декому з великого котячого гурту час повчитися піклуватись про інших.

Старенькі та 36 і 6 котів зустрінуться.

Це знайомство приведе до неймовірних змін у житті людей і котів. Котів, які стануть не лише компаньйонами, але й футболістами і театральними акторами.

5

років з часу публікації повісті Зірки Мензатюк «Ангел Золоте волосся» (2019)

Що може розрадити дівчинку, життя якої складається з самих неприємностей? І вчителька раз у раз записує зауваження у щоденник, і однокласники дошкуляють, і тато не їздить на крутому джипі. Але найгірше – братикові потрібна операція, тому батькам, напевне, доведеться продати квартиру... Тут допоможе хіба диво. Справжнє. Як-от поява Ангела Золоте Волосся, який навчить бачити добро навіть у щоденних клопотах і щиро вірити в те, що життя насправді

15

років з часу публікації роману
Оксани Забужко

«Музей покинутих секретів» (2009)

Це - сучасний епос сучасної України: родинна сага трьох поколінь, події якої охоплюють період від 1940-х років до весни 2004-го. Велика література і жорстока правда - про владу минулого над майбутнім, про кохання, зраду і смерть, про споконвічну війну людини за право бути собою.

15

років з часу публікації романів Володимира Рутківського «Джури козака Швайки», «Джури-характерники» (2009)

Яскравий і гостросюжетний роман для наймолодший читачів. Книга розповідає про неймовірні пригоди перших українських козаків. Цього разу героям випадає протистояти могутній татарській орді. Книга «Джури козака Швайки» варто прочитати дітям, котрі люблять яскраві та динамічні пригодницькі історії, а також для щоденних вечірніх читань у колі сім'ї.

25

років з часу публікації роману у віршах Ліни Костенко «Берестечко» (1999)

Історичний роман у віршах Ліни Костенко «Берестечко», присвячений змалюванню вікопомної трагічної події (поразки війська Богдана Хмельницького під Берестечком (1651 р.), осмисленню причин цієї поразки, її ролі в національній історії та духовному житті нації. Написаний ще в 1966—1967 рр., роман тривалий час доопрацьовувався і був опублікований уже в незалежній Українській державі.

45

років з часу написання роману історичного роману у віршах Ліни Костенко

«Маруся Чурай» (1979)

«Маруся Чурай» — історичний роман у віршах української письменниці Ліни Костенко, опублікований 1979 року. Сюжет вибудовано навколо легенди про Марусю Чурай — відому українську піснярку. У міні-пролозі роману є вказівка на історичну основу твору: «Влітку 1658 року Полтава згоріла дощенту». Справжні події XVII ст., на тлі яких розвивається сюжет твору, відтворено в образах Богдана Хмельницького, Якова Остряниці, Северина Наливайка, Павла Павлюка, Яреми Вишневецького.

45

років з часу публікації повісті-казки Віктора Близнеця «Земля світлячків» (1979)

Напружений сюжет пригодницької казки «Земля світлячків» занурить вас у вир таємничих, інколи навіть моторошних пригод, загадкових хитросплетінь і перетворень, обгорне чистою і ніжною любов'ю до світу добра. Вона триматиме в напрузі найнепосидючішого читача і змусить його «проковтнути» написане до останньої сторінки..

60

років з часу виходу з друку збірки віршів Василя Симоненка «Земне тяжіння» (1964)

«Земне тяжіння» — друга збірка українського поета-шістдесятника Василя Симоненка. Була опублікована у 1964 році вже після смерті автора у київському видавництві «Молодь». У 1965 році Василь Симоненко зі збіркою «Земне тяжіння» був поданий як кандидат на здобуття премії імені Т. Шевченка.

70

років кіноповісті Олександра Довженка «Зачарована Десна» (1954)

«Зачарована Десна» – це перша кіноповість в українській літературі; автобіографічна кіноповість, а також спогади Олександра Довженка про своє дитинство на Чирнігівщині. Довженко проводить нас дорогою свого життя, особливо дитинства, яке проходить на березі мальовничої Десни. Кіноповість сповнена найтеплішими спогадами, найгарнішими українськими пейзажами і найкращими моментами безтурботного дитинства..

80

років з часу написання Іваном Багряним роману «Тигролови» (1944)

Роман Івана Багряного «Тигролови» (1944) — перший великий твір письменника, в якому вражаюче правдиво зображено страшну людську трагедію в часи сталінських репресій. Герой роману, як тисячі й тисячі тих, хто потрапив у лабети НКВС, приречений канути у безвість, щезнути. Та не такий Григорій Многогрішний, нащадок славетного козацького роду, щоби скоритися долі. Його веде віра у свою силу і правду. Це й допомагає йому вистояти за будь-яких обставин, повернути собі свободу, а разом з нею і життя.

80

років з часу написання Остапом Вишнею оповідань «Зенітка», «Пряма наводка», «Бліц-криг» (1944)

Перший твір Остапа Вишні після
концтабору — «Зенітка». Щоби приховати
свою справжню сатиру, він відточив образ
героя-оповідача, мудрого, дотепного,
задиристого часом, але сумного.

80

років з часу написання
Володимиром Сосюрою поезій
«Любіть Україну!» (1944)

*Любіть у труді, у коханні, в бою,
як пісню, що лине зорею...
Всім серцем любіть Україну свою —
і вічні ми будемо з нею!*

В. Сосюра 1944 рік

80

років з часу написання
Іваном Кочергою
романтичної драми
«Ярослав Мудрий» (1944)

Драма «Ярослав Мудрий» зігріта високими патріотичними почуттями автора. Давній Київ немовби перегукувався з Києвом 1941-1943 років, що оборонявся і звільнився від фашистської неволі.

Іван Кочерга

**ЯРОСЛАВ
МУДРИЙ**

95

років з часу публікації п'єс Миколи Куліша «Мина Мазайло», «Патетична соната» (1929)

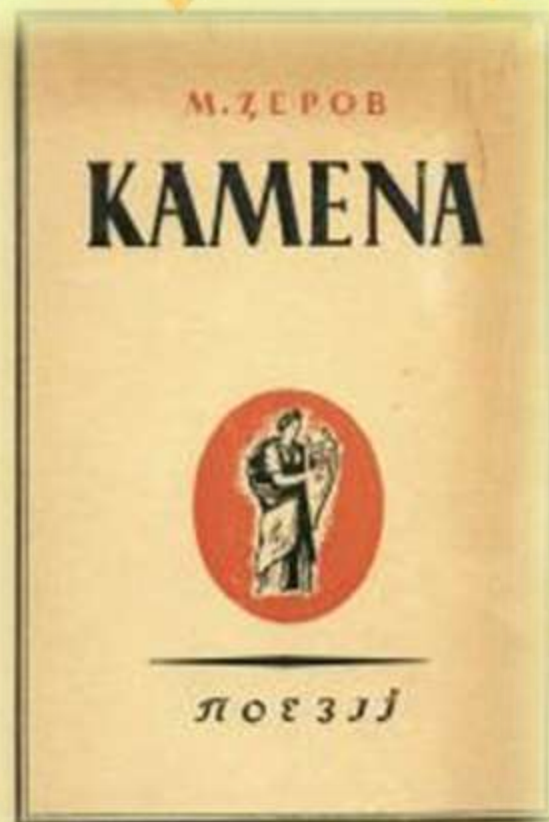
«Мина Мазайло» — п'єса українського письменника Миколи Куліша. За визначенням автора, п'єса є сатиричною комедією, але у творі описана трагічність становлення української мови й зацькованого народу, тому твір є трагікомедією. Тема твору — «міщанство і українізація». Ідея твору полягає у тому, що засобами гротеску і різючої сатири автор викриває суспільні явища українізації наприкінці 20-х років ХХ ст., висміює носіїв українського та російського шовінізмів. Водночас побіжно висміюється і мрійництво, відірваність від життя та невміння робити правильний вибір українських націоналістів.

100

років з часу виходу з друку
першої збірки віршів
Миколи Зерова «Камена» (1924)

«Камена» — збірка оригінальних віршів і перекладів римських поетів українського поета-неокласика Миколи Зерова, що вийшла друком у видавництві «Слово» в 1924 році. Вважається, що обкладинку до Камени створив сам автор.

100

років виповнюється драмі Миколи Куліша «97» (1924)

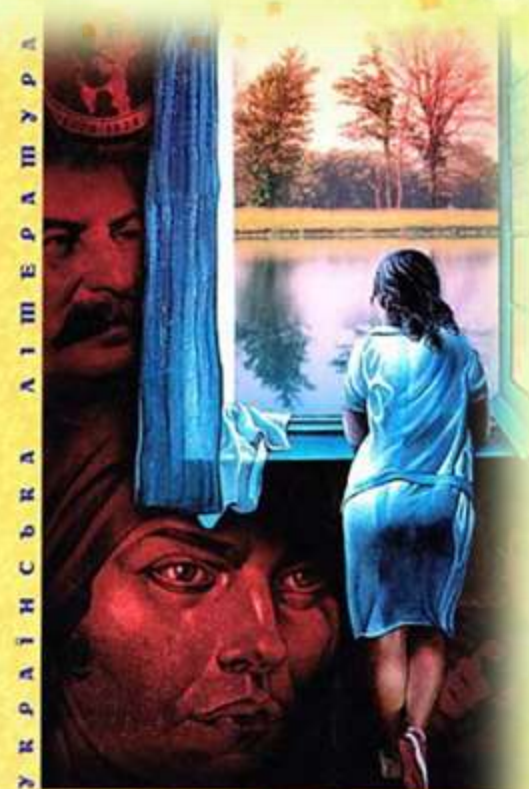
«97» — перша п'єса українського письменника Миколи Куліша. Вийшла у багатьох редакціях, перша — 1924 року, остаточна — 1929. Входить до так званої «трилогії про село».

100

років твору Миколи Хвильового «Санаторна зона» (1924)

«Санаторійна зона» (пізніша назва — «Повість про санаторійну зону») — повість М. Хвильового (1924), в якій письменник зобразив «санаторійну зону», якою стало пореволюційне українське суспільство.

Микола Хвильовий

САНАТОРІЙНА
ЗОНА

FOLIO

100

років з часу написання Миколою Хвильовим психологічної новели «Я (Романтика)» (1924)

«Я (Романтика)» — психологічна новела українського письменника Миколи Хвильового, ідеєю якої є фатальна невідповідність між ідеалами революції та методами їх досягнення, засудження більшовицького революційного фанатизму; світ врятує любов, усепощення.

125

років з часу виходу з друку першої збірки казок Івана Франка «Коли ще звірі говорили» (1899)

Збірка казок Івана Франка під назвою "Коли ще звірі говорили" перший раз вийшла ще у 1899 році, друге видання з'явилося у 1903 році. До цієї збірки Франко додає передмову, в якій писав: „Оці байки, що зібрані в тій книжечці, то старе народне добро... Вони найбільше відповідають смакові дітей від 6 до 12 років, заставляють їх сміятися і думати, розбуджують їх цікавість та увагу до явищ природи.”

130

років повісті Ольги Кобилянської «Людина» (1894)

«Людина» - повість української письменниці Ольги Кобилянської 1886 року. У творі відображені погляди письменниці на становище української жінки у суспільстві. Поява повісті започаткувала етап психологічної української прози. Вводиться нова проблематика та ідеї, зокрема, емансипації та фемінізму: поряд з давно усталеним і звичним світом чоловіків постає жінка з повноцінним особистісним світовідчуттям, багатим внутрішнім світом, наділена відкритим розумом, щирим серцем, волею і правом на щастя. Героїня повісті Олена Ляуфлер — тип нової жінки в українській літературі: вперше створено образ інтелігентки, яка бореться за ім'я і становище людини.

135

років комедії Івана Карпенка-Карого «Сто тисяч» (1889)

Легендарний драматург Іван Карпенко-Карий написав п'єсу «Сто тисяч» 1888 року. Головною темою драми-комедії є жадібність. Головного героя звати Герасим Калитка. Він багатий, але з жадібності зважується на махінацію з фальшивими грошима. Внаслідок усіх оборудок у кінці п'єси він навіть збирається повіситись. Чи вдасть довести справу до кінця? Поруч із шахрайською лінією в п'єсі бринить і ліричний сюжет. Це історія кохання сина Калитки з наймичкою Мотрею. Чи дозволить суворий жадібний батько своєму сину такий «непрестижний» шлюб?

Іван Карпенко-Карий

Сто тисяч
Хазяїн

УБ
FOLIO

145

років з часу публікації повісті Івана Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» (1879)

«Кайдашева сім'я» - реалістична соціально-побутова повість класика української літератури Івана Нечуя-Левицького. У творі описано події, що відбувалися у великій сільській родині Кайдашів. Конфлікти усередині сім'ї зображено з гумором, проте добре ставлення до сварливих Кайдашів не перешкоджає автору безжально критикувати суспільний лад, спосіб організації громади, поведінку духовенства, які призводять до зубожіння людського духу.

185

років роману Григорія Квітки-Основ'яненка «Пан Халявський» (1839)

«Пан Халявський» Григорія Квітки-Основ'яненка – це сатиричний роман, у якому висміюється побут українських поміщиків кінця XVIII – початку XIX ст. Підстаркуватий український поміщик Трофим Миронович Халявський згадує своє дитинство, батьків, навчання, службу в армії, сватання і поділ спадку між братами. Автор викриває такі характерні для поміщиків риси характеру як лінощі, зосередженість лише на власній ситості, жадібність тощо. Автентичний текст твору був написаний Г.Квіткою-Основ'яненком російською мовою.

205

років з часу написання
Іваном Котляревським п'єс
«Наталка Полтавка»,
«Москаль-чарівник» (1819)

Іван Петрович Котляревський (1769-1838) - засновник нової української літератури, ім'я якого пов'язують, насамперед, з його поемою "Енеїда" (1798), першою друкованою українською книгою, виданою народною мовою. Окрім того, він написав іще дві п'єси - "Наталка Полтавка" та "Москаль-чарівник", - визначивши тим самим основні напрями подальшого розвитку української драматургії та її усієї вітчизняної літератури. Характеризуючи їх як малоросійські опери, автор створив п'єси зі вставними пісенними номерами, в яких зобразив український народ, яким він є. Саме правдивим відтворенням життя і побуту народу, прагнень і настроїв героїв, чудовим знанням краю, широким використанням фольклору, гумористичним і сатиричним забарвленням сцен ці твори, написані у 1819 році.

450

років з часу публікації Іваном Федоровим збірки біблійних оповідань «Апостол» (або «Діяння та послання апостольські»)

1574 – Іван Федоров надрукував у Львові першу в Україні книгу – «Апостол». Вигнаний зі столиці Московії реакційним духовництвом першодрукар Іван Федоров прямує до «богоспасенного міста Львова», де у власній друкарні власним коштом з допомогою небагатих львівських міщан видруковує «Діяння та Послання Святих Апостолів».

Перша українська книга відзначається великим форматом, різноманітністю та високим рівнем художнього оформлення і поліграфічного виконання. Львівський «Апостол» видрукований накладом, досить великим на свій час, – 1 200 примірників.

450

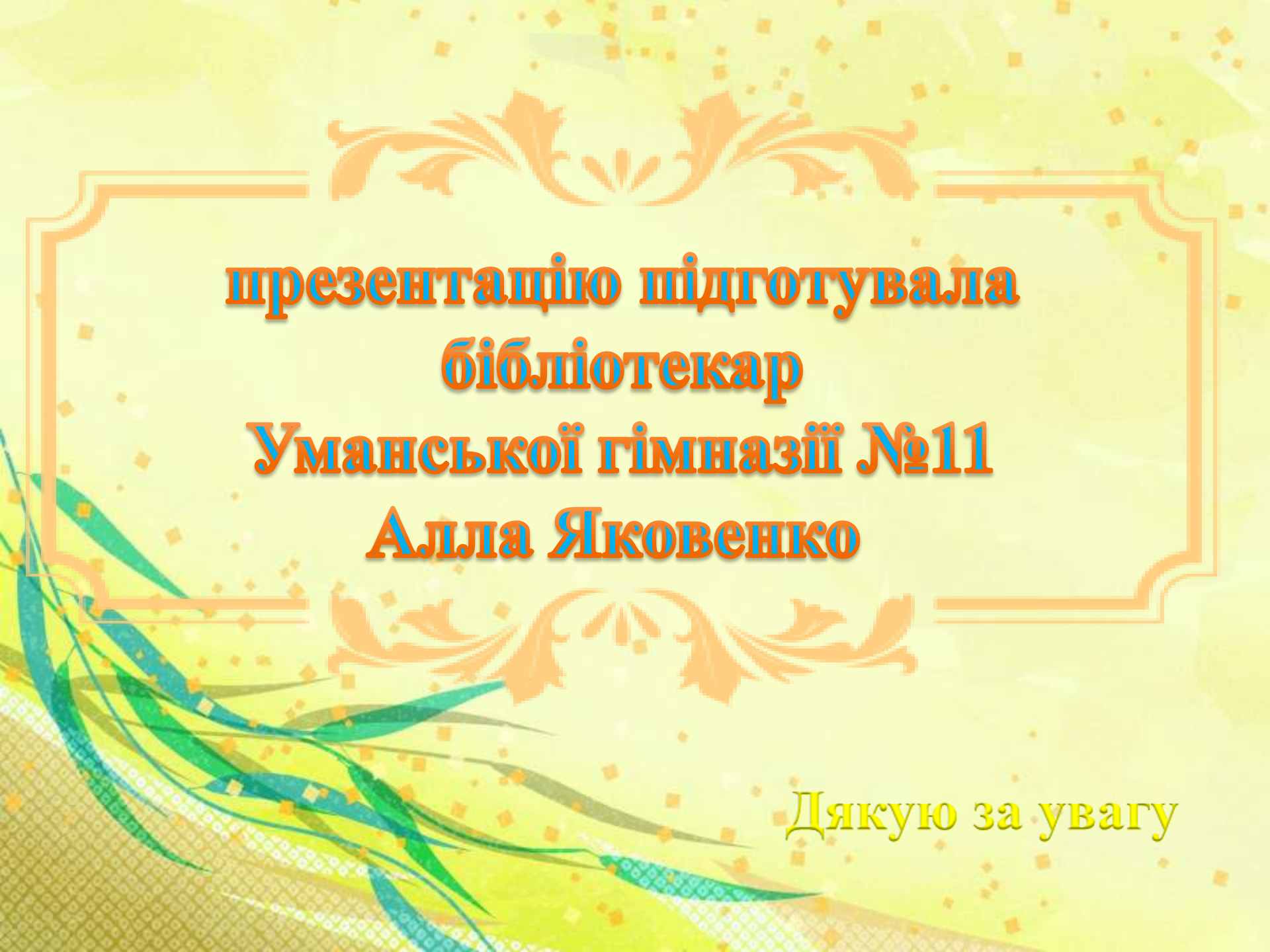
років з часу публікації Іваном Федоровим «Букваря» (1574)

БУКВАР
ІВАНА ФЕДОРОВА

Буквар Івана Федорова — один з найдавніших друкованих українських букварів. Назва книги умовна, оскільки титульний аркуш або передмова відсутні. Виданий у 1574 році у Львові та в 1578 році в Острозі. Обидва видання мають післямови, в яких містяться дані про історію заснування друкарень, умови книгодрукування, підкреслюється зв'язок між книговиданням та освітою. Букварем Івана Федорова користувалися не лише в Україні, а й в інших слов'янських країнах з кирилівською абеткою.

Книжка складалася з абетки, складів, зразків відмінювання і короткої читанки. До нас дійшов лише один примірник, який знайдено в Римі 1927 р. Зберігається в бібліотеці Гарвардського університету (США). Факсимільне видання було здійснено в Києві 1964 та 1974 рр.

**презентацію підготувала
бібліотекар
Уманської гімназії №11
Алла Яковенко**

Дякую за увагу